

Akademikernes kunnskapspolitiske dokument

Vedtatt i styret 12. juni 2014

Norges viktigste ressurs er menneskene og deres kompetanse. Kunnskapspolitikken må være basert på forskning og evalueringer. Det må aktivt legges til rette for å utvikle politikk som grunnlag for nasjonal velferd og verdiskaping. Hele utdanningsløpet, fra barnehage til universitet, må ses i sammenheng for å styrke læringsutbyttet for alle og gjøre det mindre avhengig av sosioøkonomisk bakgrunn. Norge skal være en ledende kunnskapsnasjon. En god struktur på utdanningsløpet er sentralt, og høy kvalitet på utdanningsinstitusjonene og grunnutdanningen er det viktigste virkemiddelet. Undervisning og forskning skal være attraktive karriereveier.

Barnehage og skole

- Barnehager og skoler av høy kvalitet har en avgjørende rolle i arbeidet med å utjevne sosiale forskjeller, og er en sentral forutsetning for folkehelse generelt og psykisk helse spesielt
- Den offentlige skolen skal sikre lik tilgang til en god grunnutdanning. Privatskoler og bransjebasert opplæring kan være et supplement. Skolens hovedfokus må være basisfag (norsk, engelsk, matematikk, naturfag).
- Skoleledelse, skolens faglige og pedagogiske plattform og kvaliteten i undervisningen er avgjørende for elevenes læringsutbytte. Dette må prege ressursbruken og prioriteringene fremover.
- En god skole forutsetter gode lærere. Universitetsutdannede lektorer skal være hovedregelen i studiespesialiserende fag, og foretrukket på ungdomstrinnet.
- Lærer/lektorutdanningene skal være forskningsbaserte utdanninger med fokus på basisfag. Grunnskolelærerne skal ha minst 60 studiepoeng i fagene de underviser i.
- Alle lærere må ha rett og plikt til faglig videreutvikling.
- Praktisk pedagogisk utdanning (PPU) fornyes og justeres for å bidra til å rekruttere personer med høy kompetanse til skolen.

Høyere utdanning og forskning

- Norge må utvikle universiteter/vitenskapelige høyskoler og fagmiljøer i verdensklasse. Dette krever internasjonalisering, samt at institusjonene prioriterer og spisser sin faglige profil.
- Kvaliteten i høyere utdanning avhenger blant annet av inntakskvaliteten på studentene og at grunnopplæringen gir tilstrekkelig reell studiekompetanse.
- Vi trenger en tydeligere arbeidsdeling i høyere utdanning. Universitetene/ de vitenskapelige høyskolene må få et hovedansvar for den klassiske grunnforskningen og høyskolene må få et tydeligere ansvar for å levere kandidater og FoU til sitt lokale og regionale arbeidsliv.
- Finansiering av institusjonene, inkludert instituttsektoren, må styrkes. Dette gjelder særlig basisfinansieringen. Finansieringen må knyttes opp mot forpliktende avtaler med myndighetene, basert på en nasjonal plan for kunnskapspolitikk.
- Studenter må gis en tettere faglig og sosial oppfølging gjennom hele studieløpet.

- God undervisnings- og forskningskvalitet er avhengig av et kraftig bygnings- og utstyrløft.
- Studiefinansieringen må styrkes og utgjøre 1,5G. Fullført høyere utdanning skal gi pensjonspoeng.
- Norge skal innen 2030 nå OECD-målet for forskning på 3 % av BNP. Langtidsplanen for forskning må vise hvordan målet skal nås.
- Næringsrettet forskning må rettes inn mot områder der det er mulig å innta en internasjonal posisjon. Norge skal delta aktivt i Horisont 2020, og øke sin andel av europeiske forskningsprosjekter.
- Forskning og undervisning skal være en attraktiv karrierevei. Dette må gjenspeiles i lønns- og arbeidsvilkår. Midlertidigheten i akademia må reduseres, og ikke være høyere enn i arbeidslivet for øvrig.
- Vitenskapelig metode/forskningsrelevante tema må inngå i videreutdanning og faglig spesialisering. Forskererfaring bør ha bred relevans for arbeids- og næringsliv.